

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2
Factors Affecting Dropout of Students in Schools under the Jurisdiction
of Suratthani Primary Educational Service Area Office 2

เวชรินทร์ เกษตริน¹, วิรัชพัชร วงศ์วัฒน์เกษม²

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 479 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 152 คน และครู 327 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซ์และมอร์แกน จากนั้นทำการสุ่มโดยแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.956 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (Independent Samples) การทดสอบความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียวและการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการศึกษาพบว่า

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันคือ ปัจจัยด้านพฤติกรรมของนักเรียน ด้านครอบครัวผู้ปกครอง และปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนวิธีการสอนซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านสถานศึกษาและสิ่งแวดล้อมนักเรียนนั้นอยู่ในระดับปานกลาง
2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ที่มีสถานภาพแตกต่างกันโดยภาพรวมมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันในด้านพฤติกรรมนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
3. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีขนาดแตกต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นแตกต่างจากโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : การออกกลางคันของนักเรียน

¹ นักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา

² อ.ดร. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา

Abstract

The research purposes were to study and to compare the factors affecting dropout of students in schools under the jurisdiction of Suratthani Primary Educational Service Area Office 2, classified by position and school size. The sample was the 479 personnel consisted of 152 school administrators and 327 teachers, determined by the Krejcie & Morgan table, and selected by the cluster random sampling method. The research instrument was the questionnaire with reliability 0.956. The data analysis statistics were the frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test (Independent Samples), one-way Analysis of Variance, and pair-mean different test using the Scheffe method.

The research findings were:

1. The factors affecting dropout of students in schools were the factors of the behavior of students aspect, the parent family aspect, and the teaching and learning management, teaching methods aspect were at high level; but the school and student environment aspect was at medium aspect.

2. The school administrators and teachers with different of status had the opinion on the factors affecting dropout of students did not differ. When each aspect consideration found the opinion on student behavior was different with statistical significance level 0.05.

3. The school administrators and teachers with different of school size, overall was different. When each aspect different comparison found the school administrators and teachers of large school had the opinion was different from the medium and large schools with statistical significance level 0.05.

Keyword : Dropout of Students in Schools

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษา ของเด็กและเยาวชนนั้นถือว่ามีสำคัญต่อการวางรากฐานการพัฒนาประเทศเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของคนให้มีความรู้เพื่อเป็นอาวุธทางปัญญาสำหรับประชาชนในการนำไปพัฒนาตนเอง พัฒนาสังคมและพัฒนาชาติบ้านเมืองให้รุ่งเรือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และมีความก้าวหน้ามากขึ้น เป็นสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ที่แข่งขันกันด้วยปัญญาและมีความรู้เป็นฐานในการทำงาน ทำให้คนในสังคมต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษาภาคบังคับเพื่อส่งเสริม ประชากรของประเทศไทยให้มีความรู้ และสามารถปรับตัวได้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551 : 20)

แม้ว่าจะมีหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และอื่น ๆ ที่มีสิทธิ์ ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามมาตรา 12 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 แล้วก็ตาม แต่ผลการจัดการศึกษาดังกล่าวพบว่า ในปีการศึกษา 2556 มีประชากรวัยการศึกษาภาคบังคับ (อายุ 6 – 14 ปี) ทั้งหมดจำนวน 8,784,418 คน มีโอกาสได้เข้าเรียนจำนวน 8,449,725 คน คิดเป็นร้อยละ 96.19 ของประชากรวัยการศึกษาภาคบังคับทั้งหมด และประชากรวัยเรียนอายุ 15 – 17 ปี มีทั้งหมด 2,927,375 คน มีโอกาสได้เข้าเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งสายสามัญและสายอาชีพ จำนวน 2,161,735 คน คิดเป็นร้อยละ 73.85 ของประชากรวัยการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งหมด แสดงว่ายังมีเด็กจำนวนหนึ่งที่ยังไม่ได้เข้าเรียน หรือเข้าเรียนแล้วแต่ออก

**NMCCON
2021**

การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา

ครั้งที่ 8 ประจำปี พ.ศ.2564

"สู่ชีวิตวิถีใหม่ ด้วยงานวิจัยทางสุขภาพและการบริการ"

27 มีนาคม พ.ศ. 2564

กลางคืนทั้งในระดับการศึกษาภาคบังคับและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากการรายงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เปิดเผย ผลการสำรวจข้อมูลนักเรียนออกกลางคืนปี 2552 ตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสถานศึกษาสังกัด สพฐ. ใน 178 เขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศพบว่า มีนักเรียนออกกลางคืน ทั้งสิ้น 119,626 คน จำแนกเป็นนักเรียนชาย 69,244 คน นักเรียนหญิง 50,382 คน หรือคิดเป็น 1.4% จากนักเรียนทั้งหมด 8,513,828 คน และเมื่อแยกตามสาเหตุแบ่งได้ ดังนี้ ฐานะยากจน 39,700 คน อพยพตามผู้ปกครอง 18,133 คน มีปัญหาครอบครัว 12,600 คน มีปัญหาในการปรับตัว 7,403 คน หาเลี้ยงครอบครัว 5,114 คน สมรส 4,898 คน เจ็บป่วย/เกิดอุบัติเหตุ 1,052 คน ต้องคดี/ถูกจับ 252 คน ส่วนที่เหลือ 30,474 คน เป็นกรณีอื่น ๆ ทั้งนี้เมื่อจำแนกตามระดับชั้นพบว่า อนุบาล 1 ออกกลางคืน 4,365 คน อ.2 จำนวน 7,406 คน ประถมศึกษา (ป.) ปีที่ 1 จำนวน 6,413 คน ป.2 จำนวน 5,488 คน ป.3 จำนวน 5,619 คน ป.4 จำนวน 5,754 คน ป. 5 จำนวน 6,378 คน ป. 6 จำนวน 6,806 คน มัธยมศึกษา(ม.)ปีที่ 1 จำนวน 13,774 คน ม.2 จำนวน 18,158 คน ม.3 จำนวน 20,069 คน ม.4 จำนวน 10,833 คน ม.5 จำนวน 6,917 คน และ ม.6 จำนวน 4,672 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554 : 20 -25)

นอกจากปัญหาเด็กออกกลางคืนแล้ว ยังพบว่าเด็กจำนวนหนึ่งที่มีอายุถึงเกณฑ์การศึกษา ภาคบังคับแต่ยังไม่ได้รับการศึกษา และเด็กที่กำลังเรียนอยู่ในแต่ละช่วงชั้นแต่มีแนวโน้มว่าจะออกกลางคืน เนื่องจากมีความจำเป็นต้องออกจากสถานศึกษาก่อนที่จะเรียนจบการศึกษา ภาคบังคับ 9 ปี ทั้งนี้เนื่องจากฐานะผู้ปกครองยากจน อยู่ห่างไกล การคมนาคมลำบาก รวมทั้งเด็กที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรที่จะยืนยันการถือสัญชาติ ซึ่งจากสภาพปัญหาที่กล่าวมาแล้ว ผลเสียคือทำให้สิ้นเปลือง ค่าใช้จ่ายทั้งในแง่ส่วนตัวของเด็กและของรัฐ กล่าวคือ การออกกลางคืนเป็นจำนวนมาก ก็จะส่งผลทำให้สัดส่วนของประชากรที่เป็นแรงงานไร้ฝีมือ และผลตอบแทนต่ำอยู่ในสัดส่วนที่มากส่งผลให้รายได้ของประชากรลดน้อยลง ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยตรง การออกกลางคืนทำให้เกิดผลเสียด้านสุขภาพจิต สุขภาพทางกายของนักศึกษาโดยตรง ด้วยสาเหตุของการไม่มีที่ศึกษาเล่าเรียนประเด็นหนึ่ง ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสังคมส่วนรวมการก่ออาชญากรรมการเป็นภาระเลี้ยงดู ของสังคมการจัดบริการของรัฐที่ต้องใช้งบประมาณเพิ่มขึ้น ในขณะที่ผู้ที่ออกกลางคืนไม่มีรายได้ ที่ต้องจ่ายภาษีเพื่อบำรุงประเทศ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2541 : 1)

จากนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ที่ให้ความสำคัญในการศึกษาของเด็กและเยาวชนให้ได้รับการศึกษาจนจบการศึกษาภาคบังคับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พุทธศักราช 2545 ผู้ศึกษาในฐานะเป็นบุคลากรทางการศึกษาที่รับผิดชอบในการป้องกันการออกกลางคืน และหาแนวทางช่วยเหลือนักเรียนที่ออกกลางคืนแล้ว ให้ได้รับการศึกษาจนจบการศึกษาภาคบังคับ จึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการออกกลางคืนของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 เพื่อให้ทราบว่าปัจจัยใดบ้าง ที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาของนักเรียน และจัดเรียงลำดับของแต่ละปัจจัยที่มีผลต่อการออกกลางคืน ผลการศึกษาที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ป้องกันแก้ไขเพื่อมิให้เกิดปัญหาในการออกกลางคืนของนักศึกษาอีกต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน
- 3.

สมมติฐานในการศึกษา

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีสถานภาพตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 แตกต่างกัน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 แตกต่างกัน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ดังนี้
 - 1) สถานภาพตำแหน่ง
 - ผู้บริหารสถานศึกษา
 - ครู
 - 2) ขนาดของโรงเรียน
 - ขนาดเล็ก
 - ขนาดกลาง
 - ขนาดใหญ่
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัจจัยที่ส่งต่อการออกกลางคันของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ใน 4 ด้าน (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2540) ได้แก่
 - 1) ด้านพฤติกรรมนักเรียน
 - 2) ด้านครอบครัว
 - 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน
 - 4) ด้านสถานศึกษาและสภาพแวดล้อม

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 249 คน ครู จำนวน 2,188 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 2,437 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ

ผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 249 คน กำหนดขนาดของตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie และ Morgan (วัลลภ ลำพาย, 2547 : 83) กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 152 คน และครู จำนวน 2,188 คน กำหนดขนาดของตัวอย่าง โดยใช้ตารางของ Krejcie และ Morgan (วัลลภ ลำพาย, 2547 : 83) กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 327 คน รวมกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 479 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งได้สร้างตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการศึกษาที่กำหนดขึ้นจำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 3 ตอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตัวเลือก (Checklist)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน ซึ่งมีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 ความต้องการช่วยเหลือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้รับการศึกษาต่อกระทั่งจบการศึกษาภาคบังคับ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ (Multiple Choice)

การสร้างและทดสอบเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านพฤติกรรมนักเรียน ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน และปัจจัยด้านสถานศึกษาและสิ่งแวดล้อม มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดแล้วเสนอที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ความถูกต้องของการใช้ภาษาและความครอบคลุมของเนื้อหา

3. แบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้องกันระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด โดยใช้วิธีหาค่า I O C (Index of Item – Objective Congruity) อยู่ระหว่าง 0.60 -1.00

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของที่ปรึกษา ตรวจสอบความถูกต้อง และครอบคลุมของเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ

5. วิเคราะห์ค่าความสอดคล้องกันระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด I O C (Index of Item – Objective Congruity) ได้เท่ากับ 0.93

6. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

6.1 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) กับผู้อำนวยการสถานศึกษา, รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูประจำชั้นหรือครูผู้รับผิดชอบงานกิจการนักเรียนที่ไม่ใช่ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 30 คน

6.2 การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) โดยใช้เทคนิค Item – Total Correlation

6.3 การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.956

7. นำผลที่ได้จากการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเสนอที่ปรึกษาสารนิพนธ์ อีกครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ แล้วจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อจะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

1. ขออนุญาตราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพะเยา ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ในฐานะหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อขอความร่วมมือเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ทำหนังสือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ไปถึงผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อขอความร่วมมือเก็บข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างโดยสารบัญญัตอิเล็กทรอนิกส์ (E-filing) ตั้งแต่วันที่ 10 พฤษภาคม 2559 กำหนดให้ส่งแบบสอบถามกลับคืน ภายใน 7 วัน

3. เมื่อครบกำหนดวันที่ส่งแบบสอบถามกลับคืน ผู้ศึกษาได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 273 ฉบับ จากจำนวนแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน 479 ฉบับ หรือคิดเป็นร้อยละ 56.9 จึงได้มีหนังสือราชการติดตามเร่งรัดจัดส่งแบบสอบถามกลับคืน ถึงวันที่ 18 พฤษภาคม 2559 ได้รับแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน 398 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.1

**NMCCON
2021**
27 มีนาคม พ.ศ. 2564

การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา

ครั้งที่ 8 ประจำปี พ.ศ. 2564

"สู่ชีวิตวิถีใหม่ ด้วยงานวิจัยทางสุขภาพและการบริการ"

4. ตรวจสอบความเรียบร้อยและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน สามารถนำมาวิเคราะห์ ได้ จำนวน 388 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.0

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมจากแบบสอบถาม ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปชุดวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติสำหรับ สังคมศาสตร์ (SPSS for Windows) โดยแบ่งได้ดังนี้

1. ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน โดยวิธีการ ประมวลผลทางสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบ ตารางควบคู่กับการบรรยายและสรุปผลการศึกษา หาค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการตอบแบบสอบถาม และกำหนดเกณฑ์ใน การแปลผลค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. ตอนที่ 3 ความต้องการช่วยเหลือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้รับการศึกษาต่อกระทั่งจบการศึกษามัธยมศึกษา โดยการ หาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระ ต่อกัน (Independent Sample Test) และมากกว่า 2 กลุ่ม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance : ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างจะทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Sheffe's)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability Test) ใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient Method) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

2.2 การหาค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Discriminant Power) โดยใช้เทคนิค Item - total Correlation

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การทดสอบสมมติฐานระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้ t-test

3.2 การทดสอบสมมติฐานระหว่างกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้ F-test (ANOVA)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคืนของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ในภาพรวมเป็นรายด้าน และรายข้อ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคืนของนักเรียนในภาพรวมทุกด้าน

ที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคืน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ด้านพฤติกรรมนักเรียน	3.99	0.38	มาก
2	ด้านครอบครัว	3.67	0.33	มาก
3	ด้านการจัดการเรียนการสอน	2.72	0.59	ปานกลาง
4	ด้านสถานศึกษาและสภาพแวดล้อม	3.07	0.32	มาก
ภาพรวม		3.24	0.13	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคืนของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านปัจจัยด้านพฤติกรรมนักเรียน ($\bar{X} = 3.99$) ด้านครอบครัว ($\bar{X} = 3.67$) ด้านสถานศึกษาและสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 3.07$) และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.72$)

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ที่มีสถานภาพแตกต่างกัน พบว่าโดยภาพรวมมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคืนของนักเรียนไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคืน ของนักเรียนในด้านพฤติกรรมนักเรียน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคืนของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มีประเด็นที่น่าสนใจอันจะเป็นข้อมูลนำไปสู่แนวทางในการแก้ไขปัญหาการออกกลางคืนของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งจะช่วยลดจำนวนนักเรียนออกกลางคืนให้น้อยลงหรือไม่มีนักเรียนออกกลางคืนเลย ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคืนของนักเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยด้านพฤติกรรมของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด แสดงว่าปัจจัยด้านพฤติกรรมของนักเรียนเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคืนของนักเรียนสูงสุด ทั้งนี้ เนื่องจาก หักศนคติเป็นความรู้สึกทางจิตใจที่กระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่งต่อการตอบสนองต่อสิ่งเร้า ซึ่งอาจเป็นไปทั้งทางบวกหรือทางลบ เจตคติต่อการเรียนและโรงเรียนนี้ มีความสัมพันธ์กับการออกกลางคืนของนักเรียนด้วย (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2521) นอกจากนี้ ตัวแปรด้านการขาดเรียนของนักเรียนเป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่ขึ้นอยู่กับหลาย ๆ สาเหตุ เมื่อนักเรียนไม่ได้เรียนย่อมทำให้ความพยายาม ในการเรียน ความตั้งใจในการเรียน และการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ทางเรียนลดน้อยลงไปด้วย เมื่อสิ่งดังกล่าวลดลงย่อมส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และจะนำไปสู่การออกกลางคืนของนักเรียน ในที่สุด ผลจากตัวนักเรียนทำให้ทราบ ว่า เมื่อใดก็ตามที่นักเรียนเกิดความรู้สึกว่าคุณครูยอมรับในตัวเขา และเชื่อว่าเขามีความสามารถ เมื่อนั้นนักเรียนย่อมพร้อมมากขึ้นที่จะให้ความ

NMCCON 2021

การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา

ครั้งที่ 8 ประจำปี พ.ศ.2564

“สู่ชีวิตวิถีใหม่ ด้วยงานวิจัยทางสุขภาพและการบริการ”

27 มีนาคม พ.ศ. 2564

ร่วมมือกับครู ยอมรับความช่วยเหลือ หรือคำตักเตือน นำเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้มากขึ้น เจตคติของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียน มีผลต่อโรงเรียน ย่อมทำให้นักเรียนมีความผูกพันต่อโรงเรียน และทำให้นักเรียนได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่จากการเรียน การสอน แต่ในทางกลับกันหากสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนทำให้นักเรียนได้รับความเจ็บปวดหรือขมขื่นแล้ว อาจจะทำให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ไม่ได้ต่อโรงเรียน อันจะก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ต่าง ๆ เช่น ปัญหาการหนีเรียน เกิดความเบื่อหน่ายขิงขัง การสอนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบรรจง โอฬิรา และคณะ (2546) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเข้าศึกษาและการออกกลางคันตามความเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยทักษิณ คือ นิสิตอาจออกกลางคันเนื่องจากเห็นว่าไม่ถนัด ไม่ชอบสาขาวิชาที่เรียนและคิดว่า ไม่เหมาะสมกับตนเอง พื้นฐานทางการเรียนเดิมไม่ดี สถิติปัญหาไม่ค่อยดีทำให้เรียน ไม่ทันเพื่อนและไม่รู้เรื่อง เนื้อหาที่เรียนค่อนข้างยาก และมีเนื้อหามากเกินไป ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ และไม่ได้รับการยอมรับจากเพื่อน อาจารย์ไม่ค่อยจะเอาใจใส่ดูแลนิสิต ครอบครัวมีรายได้น้อยฐานะไม่มั่นคงทำให้เกิดปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายไม่สามารถส่งเสริมให้เรียนได้ ครอบครัวเป็นห่วงที่เรียนไกลบ้านจึงสนับสนุนให้เรียนใกล้บ้าน สภาพแวดล้อมและบรรยากาศภายใน มหาวิทยาลัยไม่ดีเสียเบงหา คับแคบ ไม่ร่มรื่น ไม่น่าเรียน อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ไม่เอื้อต่อการเรียน

2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน ในสถานศึกษาอีกด้านหนึ่งคือ ด้านครอบครัว ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนอยู่ในครอบครัวที่มีปัญหาในด้านต่าง ๆ เช่น บิดามารดาหย่าร้าง ฐานะทางเศรษฐกิจ สัมพันธ์ภาพภายในครอบครัว โดยเฉพาะนักเรียนที่มีบิดามารดาหย่าร้างกันหรือแยกกันอยู่ย่อมประสบกับภาวะความเครียดความไม่มั่นคงทางด้านอารมณ์และจิตใจ ขาดความมั่นใจในตัวเอง ซึ่งส่งผลให้เกิดปัญหาทางการเรียน มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์จนต้องออกกลางคัน และยังส่งผลให้นักเรียนขาดผู้รับผิดชอบในการส่งเสริมให้เรียนต่ออีกด้วย ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของประสิทธิ์ นิจโกฎิยานนท์ (2544) ที่พบว่าสภาพครอบครัวยากจน บิดา มารดาแยกทางกัน ปล่อยให้เด็กอยู่กับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งต้องแบกรับภาระโดยลำดับ และปัญหาเศรษฐกิจในครอบครัว เด็กที่ไม่ได้รับการเอาใจใส่จากบิดา มารดาก็จะหันเหชีวิตไปสู่อบายมุข การช่วยเหลือจากทางโรงเรียนโดยโรงเรียนพยายามช่วยเหลือทุกวิถีทางเพื่อให้เด็กได้เรียนจบหลักสูตร ไม่ว่าจะเป็ด้านวัสดุ อุปกรณ์การเรียน เครื่องแบบนักเรียน ทูการศึกษา บางครั้งเมื่อเด็กได้รับทุนการศึกษาแล้วก็ใช้จ่ายจนหมด ไม่ได้ใช้จ่ายในทางการศึกษา ซึ่งในกรณีนี้จะเป็นการช่วยเหลือที่สูญเปล่า ส่วนครูได้ปรับปรุงการเรียนการสอน โดยครูมีใบงานให้เด็กได้ลงมือศึกษาและปฏิบัติ การประกวดผลงานของเด็กนักเรียน นอกจากนั้น โรงเรียนยังมีมาตรการตรวจสอบเด็กขาดเรียนเป็นประจำ โดยทำบันทึกการมาเรียนของนักเรียนทุกคน หากพบนักเรียนที่ขาดเรียนเป็นประจำต้องแจ้งถึงสาเหตุของปัญหานั้น รวมถึงการเยี่ยมบ้านให้เห็นสภาพครอบครัวที่แท้จริงของนักเรียน ซึ่งจะช่วยเหลือให้นักเรียนให้ถูกวิธี ครอบครัวแตกแยก นักเรียนต้องอาศัยอยู่กับญาติซึ่งไม่ใช่บิดา มารดา ทำให้ไม่ได้รับการเอาใจใส่เท่าที่ควร ทั้งนี้เป็นผลมาจากครอบครัว ซึ่งเป็นสถาบันพื้นฐานทางสังคมและปัญหาครอบครัวมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากการเปลี่ยนทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีความซับซ้อนและเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีการอพยพแรงงานเข้าสู่เมืองใหญ่ สังคมไทยซึ่งแต่เดิมเป็นสังคมชนบทมีแนวโน้มเป็นสังคมเมืองมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้เกิดปัญหาครอบครัวตามมาหลายประการ โดยเฉพาะปัญหาการหย่าร้าง พ่อ แม่ ต้องเลี้ยงลูกเพียงลำพัง หรือเด็กถูกทอดทิ้งให้อาศัยอยู่กับญาติ ซึ่งไม่ใช่บิดามารดา รวมถึงการปัญหาทางเศรษฐกิจและการให้ความสำคัญกับบทบาทหน้าที่การทำงานมากกว่าครอบครัว ทำให้ไม่มีเวลาอบรมเลี้ยงดูเด็กอย่างเต็มที่ ส่งผลให้เด็กขาดความรักความอบอุ่น แสวงหาความรักจากผู้อื่น ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาได้ง่าย เช่น การเรียน การใช้ยาเสพติด พฤติกรรมด้านชู้สาว การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ การทะเลาะวิวาท การติดเกมออนไลน์ เป็นต้น ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลันธร ราชรักษ์ (2554 : 33) ที่กล่าวถึงสาเหตุการออกกลางคันไว้อย่างน่าสนใจว่า เด็กขาดผู้ปกครองที่แท้จริง เด็กที่อยู่ตามลำพัง ไม่มีคนดูแลอบรมบ่มบ่อนิสัยก็อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กเสียได้ สถาบันครอบครัวเป็นสถาบันที่สำคัญ เพราะเป็นสถาบันแรกที่ขัดเกลาทางสังคมแก่เด็กมากที่สุด ดังนั้นพฤติกรรมจะซึมซับมาจากสมาชิกในครอบครัว และสอดคล้องกับสำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ

**NMCCON
2021**

การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา

ครั้งที่ 8 ประจำปี พ.ศ.2564

"สู่ชีวิตวิถีใหม่ ด้วยงานวิจัยทางสุขภาพและการบริการ"

27 มีนาคม พ.ศ. 2564

การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2522 : 5 – 7) ระบุถึงสาเหตุที่ทำให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ซึ่งมีผลมาจากปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ได้แก่สิ่งแวดล้อมครอบครัวซึ่งถือว่าเป็นสถาบันหลักของสังคมมนุษย์ มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมภายใน และภายนอกของเด็กและเยาวชน การเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสม ก่อให้เกิดมีพฤติกรรมเชิงลบ ซึ่งได้สร้างปัญหาให้กับตัวเด็กและส่งผลกระทบต่อเนื่องถึงสังคมรอบข้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเลี้ยงดูโดยปราศจากการดูแลเอาใจใส่ การใช้ความรุนแรงในครอบครัว หรือผู้ปกครองบีบบังคับ สร้างความกดดัน หรือคาดหวังในตัวเด็กมากเกินไปหรือการขาดตัวแบบที่ดีในการดำเนินชีวิต ทำให้เด็กสับสนและขาดที่พึ่ง รวมทั้งอยู่อย่างไร้ความหวัง ไม่ได้รับการขัดเกลาทั้งกิริยามารยาทระเบียบวินัยที่พึงพอ จะเห็นได้ว่าปัจจัยด้านครอบครัว จะส่งผลกระทบต่ออย่างมากต่อการออกกลางคันของนักเรียน ซึ่งหากปัจจัยด้านครอบครัวได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง ซึ่งนับว่าเป็นการแก้ปัญหาที่ต้นเหตุ ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนย่อมลดลง หรือไม่มีนักเรียนออกกลางคันในที่สุด

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านสถานภาพตำแหน่ง โดยภาพรวมแล้วระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันในด้านพฤติกรรมนักเรียน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยสูงกว่าครู ทั้งนี้ เนื่องจากทัศนคติเกี่ยวกับการศึกษาของนักเรียน เป็นเครื่องกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2540 : 17 อ้างอิงมาจาก Fishbein, 1967 : 119) ทัศนคติจึงเป็นความรู้สึทางจิตใจของมนุษย์ ซึ่งกระตุ้นให้บุคคลมีพฤติกรรมไปในทิศทางหนึ่งในการตอบสนองสิ่งเร้า หรือจินตนาการต่าง ๆ ที่บุคคลเข้าไปเกี่ยวข้อง ซึ่งการตอบสนองอาจเป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ แล้วสะท้อนออกมาเป็นพฤติกรรม ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนและต่อโรงเรียนไม่ว่าจะออกมาในทิศทางบวกหรือทิศทางลบก็จะสะท้อนออกมาในรูปของพฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการตอบสนองสิ่งเร้าซึ่งได้แก่ การเรียนต่อในโรงเรียน ซึ่งจะส่งผลต่อการเรียนและสามารถนำไปสู่ความสำเร็จและความล้มเหลวในการเรียนได้ในที่สุดและการออกกลางคันข้างต้น จึงได้มีการนำตัวแปรทัศนคติต่อโรงเรียนมาเป็นตัวพยากรณ์ ผลสำเร็จและความล้มเหลวทางการเรียนกันอย่างกว้างขวาง ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และผลการศึกษาการออกกลางคันของนักเรียน โดยใช้ตัวแปรทัศนคติต่อการเรียนและโรงเรียนก็ได้ผลยืนยันตรงกันเรื่อยมาว่า ทัศนคติต่อการเรียนและโรงเรียนสามารถทำนายผลสำเร็จและความล้มเหลวทางการเรียนได้ ประกอบกับการเบื่อหน่ายต่อการเรียนของนักเรียน เป็นความรู้สึก เนื่องจากนักเรียนขาดจุดมุ่งหมายในชีวิตขาดแรงจูงใจ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูไม่น่าสนใจ นักเรียนควรตั้งจุดมุ่งหมายในการเรียนเพื่อสร้างแรงจูงใจ ทั้งการเบื่อหน่ายต่อการเรียนและการเห็นว่าการเรียนเป็นเรื่องสนุกต่างก็เป็นความรู้สึกต่อการเรียน ซึ่งนับว่าเป็นตัวแปรที่พบได้มากที่สุดที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาการออกกลางคัน และดูเหมือนว่าเป็นตัวแปรที่มีความโดดเด่นเป็นพิเศษในการพยากรณ์การออกกลางคันของนักเรียน โดยมีความเชื่อกันว่า นักเรียนที่มีความเบื่อหน่ายต่อการเรียนมากเท่าใด ก็ยังมีแนวโน้มหรืออัตราการเสี่ยงต่อการออกกลางคันมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ การเบื่อหน่ายต่อการเรียนหรือการเห็นว่าการเรียนเป็นเรื่องสนุก ยังอาจมองได้ว่าเป็นแรงจูงใจในการเรียน ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญที่เสริมพลังหรือบั่นทอนพลังที่จะนำไปสู่พฤติกรรมการเรียนรู้อย่างใด ๆ ดังนั้น การเบื่อหน่ายต่อการเรียนจึงนับว่าเป็นอุปสรรคโดยตรงต่อการประสพผลสำเร็จในการเรียนและสามารถนำไปสู่การออกกลางคันของนักเรียนได้ในที่สุด ในทางตรงกันข้ามการเห็นว่าการเรียนเป็นเรื่องที่สนุกสนานก็จะเป็นเสริมแรงกระตุ้นให้นักเรียนมีพลังในการเรียนรู้อย่างยิ่งขึ้น ก็จะนำไปสู่ผลสำเร็จในการเรียนได้สูงขึ้น โอกาสเสี่ยงในการออกกลางคันก็ลดน้อยลงด้วย ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาและครูจึงมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันคือไม่แตกต่างกัน

4. การเปรียบเทียบ ด้านขนาดของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนโดยภาพรวมแตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติหน้าที่ใน

โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก ทั้งนี้ เนื่องจากผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน ปัญหาการออกกลางคันจะต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ปัญหาต่าง ๆ มากกว่าโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ถึงแม้ว่าโรงเรียนทุกขนาดจะต้องปฏิบัติหน้าที่ในการดูแล และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้กับนักเรียน แต่สภาพปัญหาดังกล่าวก็ยังคงมีให้เห็นจากสภาพปัจจุบัน ซึ่งจะพบว่านักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีอัตราการออกกลางคันสูงกว่านักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลาง

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ข้อค้นพบที่สำคัญอันจะนำไปสู่ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 หรือเขตพื้นที่การศึกษาอื่นที่มีปัญหาลักษณะคล้ายคลึงกัน ดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยด้านตัวนักเรียนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักเรียนเสพยาเสพติดหรือแอลกอฮอล์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งเป็นวัยเสี่ยงต่อการถูกหลอกลวงให้เสพยาเสพติด เป็นวัยที่ยากรู้อยากเห็น และเป็นวัยที่ต้องการเพื่อน ดังนั้นสถานศึกษาจึงต้องเข้มงวด และสอดส่องในมุมอับตามจุดต่าง ๆ ของสถานศึกษา เพื่อป้องกันมิให้นักเรียนมั่วสุ่มได้
2. ปัจจัยทางด้านครอบครัวที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักเรียนถูกรุณกรรมจากผู้ปกครอง หรือสมาชิกในครอบครัว ดังนั้น บิดา มารดาจึงควรสนับสนุนการเรียนของบุตรให้ได้ศึกษาเล่าเรียน
3. ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ครูมอบชิ้นงานมากทำให้นักเรียนทำงานเสร็จไม่ทันตามที่กำหนด เกิดความเบื่อหน่ายและท้อถอย ซึ่งการบ้านนั้น ถือได้ว่าเป็นกิจกรรมหนึ่งของการเรียนการสอน แต่เป็นกิจกรรมที่ผู้สอนได้มอบหมายให้ผู้เรียนนำไปปฏิบัติ นอกเหนือจากการเรียนในเวลาในชั้นเรียน ดังนั้น การทำการบ้านก็ถือเป็นการเติมประสบการณ์ในการเรียนนั่นเอง หรืออาจกล่าวได้ว่า การทำการบ้านก็คือส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนนั่นเอง โดยทั่วไปการบ้านนั้นมีผลต่อการเรียน และผลการเรียนก็มีผลต่อการเสี่ยงต่อการออกกลางคัน ดังนั้น ครูควรให้นักเรียนที่ทำการบ้านเป็นประจำทำให้เขาใช้เวลาในการเรียนมากกว่านักเรียนที่ไม่เคยทำการบ้าน
4. ด้านสถานศึกษาและสภาพแวดล้อมที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การเดินทางมาโรงเรียน การคมนาคมไม่สะดวก มีความยากลำบาก สถานศึกษาจึงควรจัดหาหน้ะบริการ หรือจัดรถรับ-ส่งให้กับนักเรียนที่เดินทางมาโรงเรียนด้วยความยากลำบาก ซึ่งจะเป็นการลดอัตราการออกกลางคันได้

เอกสารอ้างอิง

- ชลันธร ราชรักษ์. (2554). การศึกษาสาเหตุและแนวทางการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 (ปวช 1) วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์เทคโนโลยี. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
- บรรจง โอหาริ และคณะ. (2546). ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเข้าศึกษาและการออกกลางคันของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยทักษิณ. รายงานวิจัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

**NMCCON
2021**

การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา

ครั้งที่ 8 ประจำปี พ.ศ.2564

“สู่ชีวิตวิถีใหม่ ด้วยงานวิจัยทางสุขภาพและการบริการ”

27 มีนาคม พ.ศ. 2564

- ประสิทธิ์ นิจโกฎิยานนท์. (2544). ศึกษาปัญหานักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่
ออกกลางคัน ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี.
สารนิพนธ์ สังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). สภาวะการศึกษาไทยปี 2550/2551 “ปัญหาความเสมอภาคและคุณภาพ
ของการศึกษาไทย”. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด วี.ที. คอมมิวนิเคชั่น กรุงเทพฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). สถานการณ์การออกกลางคันสถานการณ์การ
ออกกลางคันของนักเรียน ปีการศึกษา 2552 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ อ้างอิงมาจาก
https://www.m-society.go.th/article_attach/9872/14246.pdf.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2521). องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคันและการสอบตกซ้ำของนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.